COMISIA
EUROPEANĂ

Strasbourg, 17.9.2024
COM(2024) 55 final

ANNEX

ANEXE

la

Propunerea de
RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind mediile fără fum de tutun și fără aerosoli, care înlocuiește Recomandarea 2009/C 296/02 a Consiliului

{SWD(2024) 55 final} - {SWD(2024) 56 final}

ANEXĂ

Orientări privind protecția contra expunerii la fumul de tutun, astfel cum au fost adoptate în cadrul celei de-a doua conferințe a părților la Convenția-cadru a OMS pentru controlul tutunului

SCOP, OBIECTIVE ȘI CONSIDERENTE PRINCIPALE

Scopul orientărilor

1. În conformitate cu celelalte dispoziții ale Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului și cu intențiile conferinței părților, prezentele orientări își propun să ajute părțile să își îndeplinească obligațiile care le revin în temeiul articolului 8 din Convenție. Acestea se bazează pe cele mai bune date disponibile și pe experiența părților care au implementat cu succes măsuri eficace pentru a reduce expunerea la fumul de tutun.

2. Orientările conțin declarații de principii și definiții convenite de comun acord referitoare la termenii relevanți, precum și recomandări privind măsuri care trebuie luate pentru a îndeplini obligațiile care decurg din Convenție. Mai mult, orientările identifică măsurile necesare pentru a realiza o protecție eficace împotriva pericolelor implicate de fumul de tutun secundar. Părțile sunt încurajate să utilizeze prezentele orientări atât pentru a-și îndeplini obligațiile legale care le revin în temeiul Convenției, cât și pentru a urma cele mai bune practici în vederea protejării sănătății publice.

Obiectivele orientărilor

3. Prezentele orientări au două obiective conexe. Primul este să ajute părțile să își îndeplinească obligațiile care le revin în temeiul articolului 8 din Convenția-cadru a OMS, astfel încât să țină seama de dovezile științifice privind expunerea la fumul de tutun secundar și de cele mai bune practici la nivel mondial în implementarea măsurilor privind mediile fără fum de tutun, pentru a stabili un nivel înalt de responsabilitate în ceea ce privește respectarea tratatului și pentru a ajuta părțile să promoveze cele mai înalte standarde de sănătate posibile. Al doilea obiectiv este identificarea elementelor principale de legislație care sunt necesare pentru a proteja eficace persoanele împotriva expunerii la fumul de tutun, în conformitate cu articolul 8.

Considerente subiacente

4. Dezvoltarea prezentelor orientări a fost influențată de următoarele considerente fundamentale:

   (a) datoria de a proteja populația împotriva fumului de tutun, cuprinsă la articolul 8, se bazează pe drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Având în vedere pericolele inhalării fumului de tutun secundar, datoria de a proteja populația împotriva fumului de tutun este subînțeleasă de, printre altele, dreptul la viață și dreptul la cele mai înalte standarde de sănătate posibile, recunoscute în numeroase instrumente juridice (inclusiv în Constituția Organizației Mondiale a Sănătății, în Convenția cu privire la drepturile copilului, în Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei și în Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale),

încorporate expres în preambulul Convenției-cadru a OMS și recunoscute în constituțiile multor națiuni;

(b) datoria de a proteja persoanele împotriva fumului de tutun corespunde unei obligații pentru guverne de a promulga o legislație care să protejeze persoanele împotriva amenințărilor la drepturile și libertățile lor fundamentale. Această obligație se extinde la toate persoanele și nu numai la anumite populații;

(c) mai multe organisme științifice cu autoritate au stabilit că fumul de tutun secundar este cancerigen. Unele dintre părțile la Convenția-cadru a OMS (de exemplu, Finlanda și Germania) au clasificat fumul de tutun secundar ca fiind cancerigen și au inclus prevenirea expunerii la acesta la locul de muncă în legislația lor privind sănătatea și securitatea. Pe lângă cerințele de la articolul 8, părțile ar putea, așadar, să fie obligate să abordeze problema pericolului expunerii la fumul de tutun în conformitate cu legile lor existente privind spațiile de muncă sau cu alte legi care guvernează expunerea la substanțe dăunătoare, inclusiv cancerigene.

DECLARAȚIE DE PRINCIPII ȘI DEFINIȚII RELEVANTE CARE SE AFLĂ LA BAZA PROTECȚIEI ÎMPOTRIVA EXPUNERII LA FUMUL DE TUTUN

Principii

5. După cum se menționează la articolul 4 din Convenția-cadru a OMS, este necesar un puternic angajament politic pentru a lua măsuri de protecție a tuturor persoanelor împotriva expunerii la fumul de tutun. Următoarele principii convenite de comun acord ar trebui să ghideze punerea în aplicare a articolului 8 din Convenție.

Principiul 1

6. Măsurile eficace de acordare de protecție împotriva fumului de tutun, astfel cum sunt prevăzute la articolul 8 din Convenția-cadru a OMS, necesită eliminarea totală a fumatului și a fumului de tutun într-un anumit loc sau mediu pentru a crea un mediu 100 % fără fum de tutun. Nu există un nivel sigur de expunere la fumul de tutun, iar noțiuni precum o valoare limită pentru toxicitatea fumului de tutun secundar ar trebui respinse, deoarece sunt contrazise de dovezi științifice. Alte abordări cu alte obiective decât medii 100 % fără fum de tutun, inclusiv ventilația, filtrarea aerului și utilizarea zonelor de fumat desemnate (fie că sunt dotate cu ventilație separată sau nu) s-au dovedit, în repetate rânduri, ineficiente și există dovezi concludente, științifice și de alt gen, că abordările de natură tehnică nu protejează împotriva expunerii la fumul de tutun.

Principiul 2

7. Toate persoanele ar trebui protejate împotriva expunerii la fumul de tutun. Ar trebui ca fumatul să fie interzis în toate spațiile de muncă închise și în toate spațiile publice închise.

Principiul 3

8. Este necesară o legislație specifică pentru a proteja persoanele împotriva expunerii la fumul de tutun. Politicile bazate pe încetarea voluntară a fumatului s-au dovedit, în repetate rânduri, ineficiente și nu oferă protecția adecvată. Pentru a fi eficace, legislația trebuie să fie simplă, clară și aplicabilă.

Principiul 4

9. O bună planificare și resursele adecvate sunt esențiale pentru implementarea și punerea în aplicare cu succes a legislației privind mediile fără fum de tutun.

Principiul 5

10. Societatea civilă deține un rol central în construirea unui suport pentru măsurile privind mediile fără fum de tutun și în garantarea respectării acestora și ar trebui inclusă ca partener activ în procesul de elaborare, implementare și punere în aplicare a legislației.

Principiul 6

11. Implementarea legislației privind mediile fără fum de tutun, asigurarea respectării sale și impactul său ar trebui să fie monitorizate și evaluate împreună. Acest fapt ar trebui să includă monitorizarea și reacția față de activitățile industriei tutunului care periclitează implementarea și asigurarea respectării legislației, astfel cum se specifică la articolul 20.4 din Convenția-cadru a OMS.

Principiul 7

12. Protecția persoanelor împotriva expunerii la fumul de tutun ar trebui să fie consolidată și extinsă, dacă este cazul; o astfel de acțiune poate include legislație nouă sau modificată, o mai bună aplicare și alte măsuri care să reflecte noile date științifice și experiențele rezultate din studii de caz.

Definiții

13. În elaborarea legislației, este important ca termenii principali să fie definiți cu grijă. Diverse recomandări privind definiții adecvate, bazate pe experiențele din multe țări, sunt incluse în prezenta recomandare. Definițiile din prezenta secțiune le completează pe cele deja incluse în Convenția-cadru a OMS.

„Fumul de tutun secundar” sau „fumul de tutun din mediul ambiant”

14. Mai mulți termeni alternativi sunt utilizați în mod obișnuit pentru a descrie tipul de fum menționat la articolul 8 din Convenția-cadru a OMS. Aceștia includ „fumul de tutun secundar”, „fumul de tutun din mediul ambiant” și „fumul altora”. Termeni precum „fumatul pasiv” și „expunerea involuntară la fumul de tutun” ar trebui evitați, deoarece experiența din Franța și din alte țări sugerează că industria tutunului poate utiliza acești termeni pentru a sprijini o poziție potrivit căreia expunerea „voluntară” este acceptabilă. „Fumul de tutun secundar” și „fumul de tutun din mediul ambiant”, abreviate uneori în limba engleză ca „SHS”, respectiv „ETS”, sunt termenii preferabili; prezentele orientări utilizează termenul de „fum de tutun secundar”.

15. Fumul de tutun secundar se poate defini ca „fumul de la capătul aprins al unei țigări sau de la alte produse din tutun, emis în mod obișnuit în combinație cu fumul expirat de fumător”.

16. „Atmosferă fără fum” este o atmosferă care este 100 % fără fum. Această definiție include atmosfera în care fumul de tutun nu poate fi văzut, mirosit, simțit sau măsurat, fără a se limita la aceasta[1].

[1] Este posibil ca elementele constituente ale fumului de tutun să existe în aer în cantități prea mici pentru a fi măsurate. Ar trebui să se acorde atenție posibilității ca industria tutunului sau industria ospitalității să încerce să exploateze limitările acestei definiții.

„Fumat”

17. Acest termen ar trebui să fie definit astfel încât să includă posesia sau controlul unui produs din tutun aprins, indiferent dacă fumul este inhalat sau expirat activ.

„Spații publice”

18. În timp ce definiția exactă a termenului de „spații publice” poate varia între diferitele jurisdicții, este important ca legislația să definească acest termen într-un sens cât mai larg cu putință. Definiția utilizată ar trebui să includă toate spațiile accesibile publicului general sau locurile cu o utilizare colectivă, indiferent de regimul de proprietate sau dreptul de acces.

„Închis”

19. Articolul 8 impune protecție împotriva fumului de tutun în spațiile de muncă și spațiile publice „închise”. Deoarece există potențiale capcane în definirea zonelor „închise”, experiențele diferitelor țări în ceea ce privește definirea acestui termen ar trebui analizate în mod specific. Definiția ar trebui să fie cât mai cuprinzătoare și mai clară cu putință și ar trebui să se evite, în definire, crearea de liste care pot fi interpretate ca excluzând zone „închise” care pot fi relevante. Se recomandă ca zonele „închise” să fie definite astfel încât să includă orice spații acoperite de un acoperiș sau separate de unul sau mai mulți pereți sau margini, indiferent de tipul de material utilizat pentru acoperiș, pereți sau margini, și indiferent dacă structura în cauză este permanentă sau temporară.

„Spațiu de muncă”

20. Un „spațiu de muncă” ar trebui să fie definit în sens larg ca „orice loc utilizat de persoane în cadrul angajării sau muncii lor”. Munca ar trebui să includă nu numai sarcinile care sunt remunerate, ci și munca voluntară, dacă este de genul celei care este remunerată în mod normal. Mai mult, „spațiile de muncă” includ nu numai acele locuri unde se realizează munca, ci și toate locurile atașate sau asociate utilizate în mod obișnuit de lucrători în decursul angajării lor, inclusiv, de exemplu, coridoare, lifturi, scări, antreuri, instalații comune, bufete, toalete, saloane, săli de masă, precum și corpuri exterioare cum ar fi ateliere și hangare. Vehiculele utilizate în cursul lucrului reprezintă spații de muncă și ar trebui să fie identificate expres în acest sens.

21. Ar trebui să se acorde o atenție specială spațiilor de muncă care sunt, de asemenea, locuințe sau locuri de cazare, de exemplu, închisorile, instituțiile psihiatrice sau centrele de îngrijire și asistență. Aceste locuri reprezintă, de asemenea, spații de muncă pentru alte persoane care ar trebui protejate împotriva expunerii la fumul de tutun.

„Mijloace de transport public”

22. Mijloacele de transport public ar trebui să fie definite astfel încât să includă orice vehicul utilizat pentru transportul public, în general contra unei remunerații sau pentru câștig comercial. Acesta ar include și taxiurile.

DOMENIUL DE APLICARE AL UNEI LEGISLAȚII EFICIENTE

23. Articolul 8 impune adoptarea de măsuri eficiente pentru a proteja persoanele împotriva fumului de tutun în (1) spațiile de muncă închise, (2) spațiile publice închise, (3) mijloacele de transport public și (4) „după caz” în „alte locuri publice”.

24. Articolul menționat creează o obligație de a acorda o protecție universală garantând că toate spațiile publice închise, spațiile de muncă închise, mijloacele de transport public și, eventual, alte locuri publice (în aer liber sau semideschise) sunt protejate împotriva expunerii la fumul de tutun secundar. Nu se justifică nicio excepție pe bază de argumente de sănătate sau juridice. În cazul în care trebuie avute în vedere excepții pe baza altor argumente, acestea ar trebui să fie minime. Mai mult, în cazul în care una dintre părți nu poate realiza acoperirea universală de îndată, articolul 8 creează o obligație continuă de a acționa cât mai repede cu putință pentru a înlătura orice excepții și pentru a face ca protecția să fie una universală. Fiecare dintre părți ar trebui să depună toate eforturile pentru a acorda protecție universală în termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a Convenției-cadru a OMS pentru partea în cauză.

25. Nu există niveluri sigure de expunere la fumul de tutun secundar și, după cum s-a recunoscut anterior în cadrul conferinței părților prin decizia FCTC/COP1(15), abordările tehnice, precum ventilația, schimbul de aer și utilizarea zonelor de fumat desemnate nu protejează împotriva expunerii la fumul de tutun.

26. Protecția ar trebui să se acorde în toate spațiile de muncă închise, inclusiv în autovehiculele folosite ca locuri de muncă (de exemplu, taxiuri, ambulanțe sau vehiculele de livrare).

27. Textul tratatului cere măsuri de protecție nu numai în toate spațiile publice „închise”, ci și în acele „alte” spații publice (în aer liber sau semideschise), „după caz”. La definirea acestor spații în aer liber sau semideschise, pentru care legislația este adecvată, părțile ar trebui să țină seama de datele disponibile privind posibilele riscuri la adresa sănătății în diferitele medii și ar trebui să acționeze în direcția adoptării celei mai eficace protecții împotriva expunerii în fiecare din cazurile în care datele disponibile indică existența unui risc.

28. Sensibilizarea publicului și a liderilor de opinie privind riscurile expunerii la fumul de tutun secundar prin campanii continue de informare reprezintă un rol important pentru agențiile guvernamentale, în parteneriat cu societatea civilă, pentru a garanta că publicul înțelege și sprijină acțiunea legislativă. Principalele părți implicate includ întreprinderile, asociațiile de restaurante și hoteluri, grupurile de angajatori, sindicatele, mijloacele de comunicare, profesioniștii din domeniul sănătății, organizațiile care reprezintă copiii și tinerii, instituțiile de educație sau cele religioase, comunitatea cercetătorilor și publicul larg. Eforturile de sensibilizare ar trebui să includă consultarea cu întreprinderile implicate și cu alte organizații și instituții în cursul elaborării legislației.

29. Mesajele-cheie ar trebui să se concentreze pe daunele cauzate de expunerea la fumul de tutun secundar, pe faptul că eliminarea fumului din interior este singura soluție științifică care garantează protejarea totală împotriva expunerii, pe dreptul tuturor lucrătorilor de a fi protejați în mod egal de lege și pe faptul că nu există un compromis între sănătate și economie, deoarece experiența într-un număr tot mai mare de jurisdicții arată că mediile fără fum de tutun sunt profitabile pentru ambele. Campaniile de educare a publicului ar trebui, de asemenea, să aibă ca obiect incinte pentru care legislația poate să nu fie realizabilă sau adecvată, precum locuințele private.

30. Consultarea la scară largă cu părțile interesate este, de asemenea, esențială pentru a educa și a mobiliza comunitatea și pentru a facilita sprijinul pentru legislație după adoptarea sa. Odată ce este adoptată legislația, ar trebui să existe o campanie de educare care să ducă la punerea în aplicare a legii, la punerea la dispoziție a

informațiilor pentru proprietarii de întreprinderi și pentru administratorii de clădiri, descriind legea și responsabilitățile care le revin acestora și la producerea de resurse, cum ar fi semnalizarea. Aceste măsuri vor spori probabilitatea unei implementări ușoare și a unor niveluri înalte de conformare voluntară. Mesajele de încurajare a nefumătorilor și de mulțumire fumătorilor pentru că au respectat legea vor promova implicarea publicului în punerea în aplicare și implementarea ușoară.

ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGII

Obligația de a respecta legea

31. O legislație eficace ar trebui să impună obligații de a respecta legea atât unităților economice implicate, cât și fumătorilor individuali, și ar trebui să prevadă sancțiuni pentru încălcări, care ar trebui să se aplice întreprinderilor și poate chiar și fumătorilor. Asigurarea respectării legii ar trebui să se centreze în mod normal asupra unităților economice. Legislația ar trebui să atribuie răspunderea pentru respectarea legii proprietarului, directorului sau unei alte persoane care se ocupă de incintă și ar trebui să identifice clar acțiunile pe care aceasta trebuie să le întreprindă. Acestea ar trebui să includă:

    (a) obligația de a afișa semne clare la intrări și în alte locații adecvate care să indice faptul că nu se permite fumatul. Formatul și conținutul acestor semne ar trebui să fie stabilite de autoritățile din domeniul sănătății sau de alte agenții guvernamentale și pot identifica numărul de telefon sau alte mecanisme pentru a-i permite publicului să raporteze încălcările și numele persoanei din incintă căreia ar trebui să i se adreseze reclamațiile;

    (b) obligația de a înlătura toate scrumierele din incintă;

    (c) obligația de a supraveghea respectarea normelor;

    (d) obligația de a lua măsurile rezonabile specificate pentru a descuraja persoanele de la a fuma în incintă. Aceste măsuri ar putea include faptul de a cere persoanelor să nu fumeze, întreruperea serviciilor, de a i se cere persoanei în cauză să părăsească incinta și contactarea unei agenții de asigurare a respectării legii sau a unei alte autorități.

Sancțiuni

32. Legislația ar trebui să specifice amenzi sau alte sancțiuni financiare pentru încălcarea legii. În timp ce severitatea acestor sancțiuni va trebui să reflecte practicile și obiceiurile fiecărei țări, această decizie ar trebui să se bazeze pe o serie de principii. Cel mai important, sancțiunile ar trebui să fie suficient de importante pentru a preveni încălcările, în caz contrar acestea putând fi ignorate de cei care încalcă legea sau putând fi tratate ca simple costuri de afaceri. Se impun sancțiuni mai mari pentru a preveni încălcarea legii de către întreprinderi decât de către fumătorii individuali, care, de obicei, au mai puține resurse. Sancțiunile ar trebui să fie mai mari pentru încălcări repetate și ar trebui să fie în conformitate cu modul în care țara respectivă tratează alte încălcări la fel de grave.

33. Pe lângă sancțiunile financiare, legislația poate permite, de asemenea, sancțiuni administrative, precum suspendarea autorizațiilor comerciale, în conformitate cu practica și sistemul juridic din țara în cauză. Aceste „sancțiuni de ultim recurs” sunt rar utilizate, însă ele sunt foarte importante pentru a asigura respectarea legii de către întreprinderile care aleg să o sfideze în mod repetat.

34. Se poate avea în vedere și includerea unor sancțiuni penale, dacă este adecvat în contextul juridic și cultural al unei țări.

Infrastructura pentru asigurarea respectării legii

35. Legislația ar trebui să identifice autoritatea sau autoritățile responsabile cu asigurarea respectării legii și ar trebui să includă un sistem atât pentru monitorizarea respectării legii, cât și pentru urmărirea în justiție a contravenienților.

36. Monitorizarea ar trebui să includă un proces pentru inspectarea respectării legii de către întreprinderi. Este rareori necesar să se creeze un nou sistem de inspecție pentru asigurarea respectării legislației privind mediile fără fum de tutun. În schimb, respectarea legii poate fi monitorizată în general prin utilizarea unuia sau mai multor mecanisme deja stabilite pentru inspectarea incintelor întreprinderilor și ale spațiilor de muncă. De obicei, există diverse opțiuni în acest sens. În multe țări, inspecțiile privind respectarea legii pot fi integrate în inspecțiile pentru autorizarea comercială, inspecțiile sanitare și de igienă, inspecțiile pentru sănătatea și siguranța la locul de muncă, inspecțiile de protecție împotriva incendiilor sau în programe similare. Poate fi utilă folosirea mai multor surse de informații care să funcționeze simultan.

37. Dacă este posibil, se recomandă utilizarea de inspectori sau agenți locali, ceea ce ar putea permite sporirea resurselor de asigurare a respectării legii disponibile și a nivelului de conformitate. Această abordare cere stabilirea unui mecanism național de coordonare pentru a asigura o abordare uniformă la nivel național.

38. Indiferent de mecanismul utilizat, monitorizarea ar trebui să se bazeze pe un plan general de asigurare a respectării legii și ar trebui să includă un proces eficace de formare a inspectorilor. Monitorizarea eficace poate combina inspecțiile periodice cu inspecții neplanificate, inopinate, precum și cu vizite făcute ca urmare a reclamațiilor. Astfel de vizite pot fi, de asemenea, educative, în perioada imediat următoare intrării în vigoare a legii, deoarece majoritatea încălcărilor legii vor fi probabil inadvertențe. Legislația ar trebui să autorizeze inspectorii să pătrundă în incinte în conformitate cu legea și să colecteze probe și dovezi, în cazul în care aceste prerogative nu au fost deja stabilite prin legislația în vigoare. De asemenea, legislația ar trebui să le interzică întreprinderilor să obstrucționeze activitatea inspectorilor.

39. Costul unei monitorizări eficace nu este excesiv de mare. Nu este necesar să se angajeze un număr mare de inspectori, deoarece inspecțiile pot fi realizate utilizând programele și personalul existente și deoarece experiența a arătat că legislația privind mediile fără fum de tutun devine rapid autoaplicabilă (și anume este pusă în aplicare în mod predominant de către public). Se poate să fie necesare doar un număr redus de urmăriri în justiție, în cazul în care legislația este pusă în aplicare cu atenție și sunt depuse eforturi active pentru a educa întreprinderile și publicul.

40. Deși aceste programe nu sunt costisitoare, sunt necesare resurse pentru a educa întreprinderile, pentru a forma inspectorii, pentru a coordona procesul de inspecție și pentru a compensa personalul pentru inspecțiile la întreprinderi în afara orelor normale de lucru. Un mecanism de finanțare ar trebui identificat în acest sens. Programele de monitorizare eficace au utilizat o varietate de surse de finanțare, inclusiv venituri fiscale specifice, taxe de acordare a licențelor pentru întreprinderi și venituri specifice provenite din amenzile plătite de contravenienți.

Strategii de asigurare a respectării legii

41. Abordările strategice de asigurare a respectării legii pot aduce un nivel maxim de conformitate, pot simplifica punerea în aplicare a legislației și pot reduce nivelul resurselor necesare pentru asigurarea respectării legii.

42. În special, activitățile de asigurare a respectării legii din perioada imediat următoare intrării în vigoare a legislației sunt extrem de importante pentru succesul acesteia și pentru succesul viitoarelor activități de monitorizare și implementare. Mai multe jurisdicții recomandă o perioadă inițială de aplicare blândă a legii, pe durata căreia contravenienții sunt avertizați fără a fi sancționați. Această abordare ar trebui să fie combinată cu o campanie activă de educare a proprietarilor de întreprinderi cu privire la responsabilitățile care le revin în temeiul legii; de asemenea, întreprinderile trebuie să înțeleagă faptul că perioada de grație inițială sau perioada de acomodare va fi urmate de o aplicare mai riguroasă.

43. Atunci când începe perioada activă de asigurare a respectării legii, mai multe jurisdicții recomandă utilizarea de proceduri judiciare cu mare mediatizare pentru a spori efectele disuasive. Prin identificarea contravenienților majori care au sfidat legea deliberat sau care sunt bine cunoscuți în comunitate, prin întreprinderea de acțiuni ferme și rapide și căutând o conștientizare la maximum a publicului cu privire la aceste activități, autoritățile pot demonstra hotărârea și seriozitatea cu care privesc legea. Acest fapt sporește respectarea voluntară și reduce resursele necesare pentru monitorizarea și asigurarea respectării legii în viitor.

44. Deși legislația privind mediile fără fum de tutun devine rapid autoaplicabilă, este totuși esențial ca autoritățile să fie pregătite să răspundă rapid și decisiv față de orice caz izolat de încălcare manifestă. În special, atunci când o lege intră în vigoare pentru prima dată, se pot înregistra cazuri izolate de contravenienți care afișează public faptul că încalcă legea. În aceste cazuri, reacțiile ferme dau un semnal puternic care facilitează apoi aplicarea legii, în timp ce indecizia poate duce rapid la generalizarea încălcărilor.

Mobilizarea și implicarea comunității

45. Eficiența unui program de monitorizare și de asigurare a respectării legii este sporită de implicarea comunității în program. Câștigarea sprijinului comunității și încurajarea membrilor comunității să monitorizeze conformitatea și să raporteze încălcările extind cu mult câmpul de acțiune al agențiilor de asigurare a respectării legii și reduc resursele necesare pentru obținerea conformității. În realitate, în multe jurisdicții, reclamațiile comunității reprezintă principalele mijloace de a asigura respectarea legii. Din acest motiv, legislația privind mediile fără fum de tutun ar trebui să specifice că membrii publicului pot iniția reclamații și ar trebui să autorizeze orice persoană sau organizație neguvernamentală să inițieze acțiuni pentru a obliga la respectarea măsurilor de reglementare a expunerii la fumul de tutun secundar. Programul de asigurare a respectării legii ar trebui să includă o linie telefonică gratuită pentru reclamații sau un sistem similar pentru a încuraja publicul să raporteze încălcările.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA MĂSURILOR

46. Monitorizarea și evaluarea măsurilor de reducere a expunerii la fumul de tutun sunt importante din mai multe motive, de exemplu:

(a) pentru a crește sprijinul politic și public pentru consolidarea și extinderea dispozițiilor legislative;

(b) pentru a culege datele rezultate din succesele obținute, care vor informa și vor ajuta eforturile altor țări;

(c) pentru a identifica și a face cunoscute eforturile depuse de industria tutunului în vederea subminării măsurilor de implementare.

47. Dimensiunea și complexitatea monitorizării și evaluării vor varia între jurisdicții, în funcție de expertiza și de resursele disponibile. Totuși, este important să se evalueze rezultatul măsurilor implementate, în special privind indicatorul-cheie de expunere la fumul de tutun secundar în spațiile de muncă și în spațiile publice. Pot exista moduri eficiente din punct de vedere economic pentru a realiza acest lucru, de exemplu, prin utilizarea datelor sau a informațiilor colectate prin activități de rutină precum inspecțiile la locul de muncă.

48. Există opt indicatori-cheie de proces și de rezultat care ar trebui avuți în vedere[2]: (2)

Procese

(a) cunoștințe, atitudini și sprijin pentru politicile antifumat în rândul publicului larg și, eventual, în anumite grupuri specifice, de exemplu, persoanele care lucrează în baruri;

(b) aplicarea și respectarea politicilor antifumat;

Rezultate

(a) reducerea expunerii angajaților la fumul de tutun secundar în spațiile de muncă și în spațiile publice;

(b) reducerea conținutului de fum de tutun secundar din aer în spațiile de muncă (în special în restaurante) și în spațiile publice;

(c) reducerea mortalității și a morbidității rezultate din expunerea la fumul de tutun secundar;

(d) reducerea expunerii la fumul de tutun secundar în locuințele private;

(e) modificarea prevalenței fumatului și a comportamentelor legate de fumat;

(f) consecințe economice.

[2] Publicația intitulată „WHO policy recommendations: protection from exposure to second-hand tobacco smoke” (Recomandări de politică ale OMS: protecția împotriva expunerii la fumul de tutun secundar) (Geneva, Organizația Mondială a Sănătății, 2007) pune la dispoziție trimiteri și linkuri către studii de monitorizare realizate oriunde asupra tuturor acestor indicatori.